

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

VIRTUALIŲ LANKYTOJŲ APSKAITA BIBLIOTEKOSE

2020 m. gruodžio 18 d.

Vilnius

2020 m. pasaulį apėmusi COVID-19 pandemija pakeitė visuomenės gyvenimą, įvairių įstaigų funkcionavimą ir paslaugų gyventojams teikimo tvarką. Lietuvos bibliotekos šalyje paskelbto karantino metu susiduria su iššūkiais perplanuojant veiklas ir organizuojant paslaugų teikimą. Griežto visuotinio karantino sąlygomis fiziniai lankytojai bibliotekų patalpose neaptarnaujami. Tačiau bibliotekos vykdo veiklą, paslaugas teikdamos bekontakčiu būdu, o renginius ir mokymus perkeldamos į virtualią erdvę.

Lietuvos bibliotekų taryba, svarstydamą naują Nacionalinės bibliotekų statistikos projektą ir atsižvelgdama į susidariusią ekstremalią situaciją ir į aplinkybę, kad naujas Nacionalinės bibliotekų statistikos projektas dar tik svarstomas, 2020 m. lapkričio 24 d. priėmė nutarimą į Nacionalinės bibliotekų statistikos rodiklį „Virtualių apsilankymų skaičius“ įtraukti *virtualių apsilankymų skaičių kultūriniuose renginiuose, mokymuose ir edukacijose*.

Nacionalinės bibliotekos rekomenduojama virtualių apsilankymų apskaitos metodika

2020 metų bibliotekos statistikos ataskaitoje (*1 biblioteka metinė*) X skyriaus (*Elektroninės paslaugos*) į 13 stulpelį *Virtualių apsilankymų skaičius* įtraukiamas ir *Virtualių apsilankymų skaičius kultūriniuose renginiuose, edukacijose ir mokymuose*. **Ši metodika taikoma tik 2020 metų statistikai - t. v. statistinės informacijos pateikimui tik apie 2020 metais sukurtus ir praveistus mokymus, edukacijas ir renginius.**

Naudojamos sąvokos:

Kultūrinė edukacija – kryptinga bibliotekos veikla, kuria skatinami asmens kultūros ir švietimo poreikiai, ugdoma kūrybinga asmenybė, stiprinant kultūros pažinimo ir patyrimo įpročius, lavinant meninius gebėjimus ir kompetencijas.

Šaltinis: *Lietuvos Respublikos terminų bankas*

Renginys - iš anksto organizuojama veikla kultūros, švietimo, socialiniais, politiniais, moksliniais ar kitais tikslais, bibliotekos sukurtas rengti internete. PAVYZDYS Parodos, autorių apsilankymai, knygų pristatymai, literatūriniai pokalbiai, seminarai, diskusijos, garsiniai skaitymai ir pan.

Virtualus renginys – elektroninis renginys, bibliotekos sukurtas rengti internete.

Vartotojų mokymas – mokymo programa, sudaryta pagal tam tikrą planą, skirta vartotojų mokymuisi naudotis bibliotekos ir kitomis informacinėmis paslaugomis, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai ir pan.

Nuotolinis (virtualus) mokymas – mokymasis per Internetą ar panaudojant vietos kompiuterinius tinklus.

Šaltinis: LST ISO 2789:2013.

Svarbiausi virtualūs kanalai (socialiniai tinklai ir platformos), kuriose bibliotekos rengia virtualius renginius, edukacines veiklas ir mokymus, yra *Youtube, Facebook, Moodle, Zoom, MS Teams, Google Meet, Microsoft Stream, Adobe Connect* ir kt.

(Remiantis bibliotekų apklausos duomenimis).

Rekomenduojamas virtualių renginių ir edukacijų statistikos skaičiavimas Youtube ir Facebook paskyrose:

- *Youtube* ir *Facebook* socialiniuose tinkluose virtualių renginių dalyviai yra skaičiuojami kaip vaizdo įrašų (tiesioginių transliacijų) peržiūros, kurios trunka **ne trumpiau kaip 1 minutę** (praktika rodo, kad vaizdo įrašus toliau žiūri didžioji dauguma vartotojų, kurie peržiūri juos bent jau tiek laiko).
- Tiesioginių transliacijų peržiūrų skaičius sumuojamas automatiškai su vėliau vaizdo įrašą žiūrėjusiųjų skaičiumi ir pateikiamas kaip viena bendra suma.
- Jeigu į *Facebook* paskyrą yra įkelta renginio nuoroda iš *Youtube*, skaičiuojamas tik *Youtube* pateikiamų vaizdo įrašų peržiūrų skaičius. Jeigu renginio įrašas skelbiamas tiesiogiai *Facebook* socialiniame tinkle – skaičiuojamas tik vaizdo įrašų peržiūrų skaičius šioje platformoje. Jei renginys tiesiogiai buvo transliuojamas tiek *Youtube*, tiek *Facebook* sumuojama abiejų platformų statistika. (žr. 1 priedą)

Virtualių (*online*) vartotojų mokymų dalyviai *Zoom, MS Teams, Moodle, Google Meet, Microsoft Stream, Adobe Connect* ir kt. paskyrose skaičiuojami kaip **prisijungę dalyviai**.

Bendras Virtualių apsilankymų skaičius 13 stulpelyje būtų toks:

Virtualių apsilankymų skaičius = Virtualių apsilankymų skaičius bibliotekos administruojamoje svetainėje (-ėse) + bibliotekos sukurtų vaizdo įrašų peržiūrų skaičius *Youtube, Facebook*, + prisijungusių dalyvių skaičius *Zoom, MS Teams. Moodle, Google Meet, Microsoft Stream, Adobe Connect ir kt.*

Rekomenduojama kaupti ir saugoti statistinius duomenis, gautus iš įvairių virtualių kanalų (socialinių tinklų ir platformų), kaip pirminius apskaitos šaltinius, siekiant pagrįsti pateikiamų duomenų tikslumą.

Asmuo kontaktams:

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Informacijos ir komunikacijos mokslų departamento
Bibliotekininkystės ir bibliografijos tyrimų skyriaus
Vyriausioji metodininkė Eglė Dikavičienė
El. p.: Egle.Dikaviciene@lnb.lt